

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-09-16
Besvaras senast
2025-09-30

Till sjukvårdsminister Elisabet Lann (KD)

2025/26:9 Patientsäkerhet vid gynekologisk diagnostik och oåterkalleliga ingrepp

Hösten 2024 uppmärksammades att ett stort antal kvinnor fått sin livmoder bortopererad i onödan efter felaktiga diagnoser om förstadium till livmoderkroppscancer, så kallad EIN. Vid Akademiska sjukhuset i Uppsala identifierades inledningsvis 33 fall. Efter ytterligare granskningar har antalet ökat till minst 58 kvinnor, där operationerna utförts mellan 2022 och våren 2024. Liknande fall har även rapporterats i Skaraborg, Blekinge och Sörmland.

Detta är oåterkalleliga ingrepp som i grunden förändrat kvinnors livsvillkor och som allvarligt skadat förtroendet för vården. Regeringen har uppmärksammat händelserna och uppdragit åt Regionala cancercentrum i samverkan att genomföra en nationell analys av registerdata kopplade till EIN och lämna åtgärdsförslag.

Trots detta kvarstår avgörande brister. I dag saknas generella, nationellt bindande stoppregler som innebär att kirurgi pausas när avvikelser i diagnostiken upptäcks, och det finns ingen nationell skyldighet till dubbelgranskning av vävnadsprover före oåterkalleliga ingrepp. Samtidigt vittnar drabbade kvinnor om mycket låg ersättning från patientförsäkringen, i flera fall endast några tusen kronor, vilket knappast kan anses rimligt givet skadans omfattning.

För att säkerställa patientsäkerhet, rättssäkerhet och förtroende i kvinnosjukvården behövs nu tydliga nationella besked.

Mot denna bakgrund vill jag fråga sjukvårdsminister Elisabet Lann:

1. Avser ministern att vidta åtgärder för att införa nationellt bindande stoppregler och krav på dubbelgranskning vid allvarliga diagnoser som kan leda till oåterkalleliga kirurgiska ingrepp, så att kvinnor inte riskerar att få livmodern borttagen eller andra ingrepp utförda på felaktiga grunder?
2. Hur avser ministern att agera för att säkerställa att de som drabbats av felaktiga, oåterkalleliga kirurgiska ingrepp får ett värdigt stöd och en ersättning som står i rimlig proportion till den livslånga skada de

åsamkats?

.....

Carita Boulwén (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren